

Godkjent referat for Geovekst-forum november 2022

Torsdag 24.november:

09:00 – 12:00 Møte (inkl. pauser etter behov)

13:00 – 14:00 Lunsj

14:00 – 17:30 Møte (utvide ved behov)

Middag kl.19:00 på hotellet

Fredag 25.november:

09:00 – 12:00 Møte

13:00 – 14:00 Lunsj

14:00 – 15:00 Møte

Møteleder: Siri Oesterich Waage

Referent: Marit Bunæs

Tidsplan ca. tider	Sak nr.	Tema / Dokumenter	Sakstype	Ansvar
09:00 – 09:40		Landdivisjonsdirektør Knut Bjørgaas Presentasjon	Informasjon	Knut
09:40 – 09:50	53/22	Godkjenning av referat fra 27.oktober og møtedatoer for 2023	Godkjenne	Siri/Alle
09:50 – 10:00		Pause		
10:00 – 13:00	54/22	Debatt/felles diskusjon: - Geodatarådet og Geovekst-partens syn på fellesløsninger nå og framover - Hvordan ser Geodatarådet på framtiden til Geovekst Det kommer mer utdypende informasjon om debatten i løpet av uke 46. Innleder til debatt: Hildegunn Norheim	Debatt/ Diskusjon	Knut Bjørgaas, Johnny Welle, Arne Bjørn Mildal, Rolf Bekkhus, Hildegunn Norheim
13:00 – 14:00		Lunsj		
14:00 – 14:30	92/21	Kostnadsdeling laser Gjennomgang av forslag og vedtak	Vedtak	Einar/Alle
14:30 – 14:50	56/22	Prosjektforslag – Laserdata kvalitetskontroll Forslag om å gjennomføre en faglig undersøkelse/prosjekt hvor vi	Diskusjon/ Vedtak	Einar/Alle

		sammenligner de ulike kvalitetene av skanninger (2, 5 og 10 pkt.).		
14:50 – 15:05	36/22	Bruk av laserdata til støtte for konstruksjon av FKB-Veg Metode og Vedtak	Vedtak (ble ikke vedtakssak)	Marit/ Alle
15:05 – 15:20		Pause		
15:20 – 15:40	32/22	NDH 2022 og Høydedata.no Status	Informasjon	Einar/ Håkon
15:40 16:00	62/22	NVE – Periodisk skanning av kvikkleireområder - Status - Vedlikeholdsprogram	Informasjon/ Diskusjon	NVE/Alle
16:00 – 16:30	55/22	Grønnstrukturkart - Informasjon - Et Geovekst-produkt? - Forslag til etablering av arbeidsgruppe	Informasjon/ Diskusjon	NIBIO/ Alle
16:30 – 16:40		Pause		
16:40 – 17:00	57/22	Testprosjekt – Etablering av testfelt for fargekalibrering Søknad om midler (forlengelse av fargekalibreringsprosjektet)	Diskusjon/ Vedtak	Ivar
17:00 – 17:30	58/22	Kart AI Informasjon om resultater fra ulike prosjekter	Informasjon	Ivar
		Fredag		
09.00 - 09.15	59/22	FK og V, godtgjørelse for egeninnsats av SFKB (65/21) Status	Diskusjon	FK og V
09:15 - 10:15	33/22	Status arbeidsgrupper - Vann - Ledning (GLA) - NRL	Informasjon	Håkon/ Lars/ Erik
10:15 – 10:30	47/22	Mandat Geovekst arbeidsgruppe veg Mandat	Vedtak	Tore Abelvik/ Alle

?	63/22	Informasjon fra Kartverket • Økonomi • Nytt om kartleggingsfirmaene • Nye webinarer?	Informasjon	Einar
10:30 – 10:45		Pause		
10:45 – 11:15	8/22	SFKB (NGIS) • Status generelt • Status innføring av FKB 5.0 • Lett revisjon av FKB fotogrammetriske registreringsinstrukser før 2023-sesongen • Midler til QMS-utvikling	Informasjon Vedtak	Nils Ivar
11:15 – 11:45	52/22	Grunndata • Informasjon fra arbeidet	Informasjon	Knut
11:45 – 11:55		Pause		
11:55 – 12:25	60/22	KS – Vegkartet • Presentasjon	Informasjon	Heidi Liv
12:25 12:40	61/22	Kommunikasjonsplan for Geovekst 2023 Utarbeidelse av ny grafisk profil. Søknad om midler til utarbeidelse av: • Powerpointmal • Rapportmaler • Årsrapport 2022 • Markedsføring av samarbeidet Opprette en egen arbeidsgruppe for marked- og kommunikasjonstiltak?	Diskusjon/ Vedtak	KV/Alle
12:40 – 13:00	49/22	Organisering og tilgjengeliggjøring av saker gjennom Geovekst-forum • Innspill fra Kartverket på kommunenes tidligere notat	Diskusjon	KV/Alle
13:00 – 14:00		Lunsj		
14:00 – 14:30		Eventuelt • Oppdaterte webinarer på nettsiden? • Brev til programvareleverandører - status		
14:30 –		Oppsummering og avklaringer		

15:00				
		Møtedatoer i 2022: 24.-25.november i Oslo (Vulkan) Forslag til møtedatoer i 2023: 8.-9.mars i Møre og Romsdal 6.-7.juni i Oslo-området 6.-7.september i Trøndelag 15.-16.november i Oslo-området		

Presentasjon av Landdivisjonsdirektør Knut Karper Bjørgaas

Se også lagret presentasjon

Knut kom inn på flere av disse punktene:

- Frivillighet og dugnadsånd (Geovekst-samarbeidet 30 år)
- Geodatakoordinatorrollen og Landdivisjonen
 - Geodatakoordinator – Landdivisjonen skal ikke forfordle noen i dette arbeidet. Vi skal samarbeid med alle.
- 3 ting Knut vil vi skal huske framover når det gjelder samarbeid er → endring, videreutvikling, samt beholde og styrke

Politikkutvikling og gjennomføring → Vi skal skrive og følge opp strategier og meldinger.

Bli mer synlige politisk og hos departementet (og KS) – det kan gi mer penger. Vi har utfordringer med finansiering av fellesløsninger, det må det jobbes mye med framover. Det er viktig å beholde og styrke geodatasamarbeidene.

30 år med samarbeid møter det Åpne datadirektivet.

Geopolitikk er et viktig tema. ODD ble implementert i EU juni 2021 og innlemmet i EØS-avtalen i juni 2022. EØS-landene har 6 måneder på seg til å få bekreftet at deres storting støtter innlemmelsen av direktivet i EØS-avtalen.

Direktivet gir egne regler for datasett med høy verdi, HVD. Måten dataene skal gjøres tilgjengelig på, og begrensninger i mulighetene for å ta betalt for data.

Dagens regelverk, Offentlighetsforskriften §4, sier at «Det kan kreves betaling for geodata (kart mv.) og eiendomsinformasjon. Betalingen skal ikke overstige de faktiske kostnadene.

Utfordringer for Geovekst

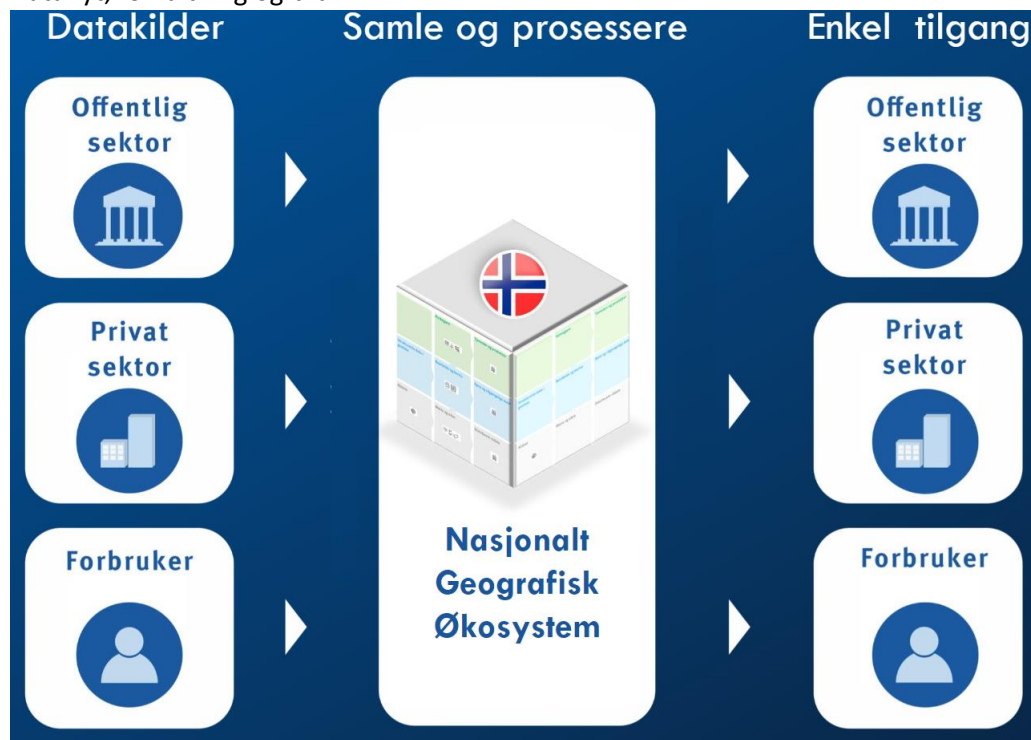
Kommunene uttrykker bekymring for at endringene som foreslås kan ødelegge forutsetningen for Norge Digitalt og Geovekst-samarbeidet.

NIBIO påpeker at dersom direktivet gjennomføres og Geovekst-data faller inn under direktivet, må det forventes at de private partene i Geovekst ikke ser noen grunn til å delta i spleiselaget.

Det er viktig å si ifra når finansiering og regelverk utfordrer viktig samarbeid. Høringssvar er sjelden nok. Arbeidet med påvirkning er som en maraton, ikke en 100 meter!!!

Teknologiutvikling – Kunstig intelligens vil være framtiden også for kartbransjen.
Men kunstig intelligens uten data er ingenting.

Dataflyt, forvaltning og bruk:

Utfordringsbildet (Midtveisevalueringen)

1. Forankring
2. Prioritering
3. Finansiering
 - De offentlige felleskomponentene for geodataområdet trenger finansiering – det er ikke bare Kartverket sin utfordring, men noe vi må jobbe sammen om. Et felles «hjem» for dataene våre. En bærekraftig finansieringsmodell som vi jobber sammen om. Komme med satsningsforslag og være tydelige på den finansielle utfordringen

Kartverket leverer 4 satsningsforslag for 2024, etter tett dialog med KDD.

- Marine grunnkart
- Videreutvikling og drift av nasjonal detaljert høydemodell, NDH
- Forprosjekt - Ledning
- Forprosjekt - Enklere bruk av geodata

Tiltak 28 – vil Geovekst-samarbeidet bidra?

Det er forslag om å etablere Arbeidsgrupper under Geodatarådet, med medlemmer fra Norge Digitalt/Geovekst-samarbeidet. Det er også et forslag om en arbeidsgruppe fra Kartverket.

Forankre behov for ny finansieringsmodell. Komme opp med arbeidspakker og identifisere fremtidige behov. Som resultat skal det komme utkast til en ny finansieringsmodell og innspill til budsjett 2025.

Oppsummering:

Samarbeid er det viktigste også i framtiden. Gjennom endring, videreutvikling, beholde og styrke samarbeidene. Videreutvikle og få til et bedre samarbeid mellom offentlig og privat virksomhet og deling av data.

Endring av lovverk er fokus for samarbeidsgruppa som er satt ned for dette arbeidet.

Innføring av direktive kan skje i mars 2026. (24 måneder)

Sak 53_22 Godkjenning av referat fra 27.oktober og møtedatoer for 2023

Referatet er godkjent.

Forslag til møtedatoer i 2023:

8.- 9.mars	Møre og Romsdal
6.- 7.juni	Oslo-området
6.- 7.september	Trøndelag
15.-16.november	Oslo-området

Det settes opp følgende digitale-møter i 2023:

2.februar	kl.09:00 -12:00
11.mai	kl.09:00 -12:00
17.oktober	kl.09:00-12:00

Sak 54_22 Debatt

Debattleder: Siri Oesterich Waage

Presentasjon av deltagere i panelet:

- Johnny Welle, Kartverket
- Knut Bjørgaas, Kartverket (tidl. Digitaliseringsdirektoratet)
- Arne Bjørn Mildal, NVE
- Rolf Bekkhus, Oslo kommune
- Hildegunn Norheim, NIBIO

Målet for debatten

Å se på og sammen diskutere felles utfordringer innenfor den geografiske infrastrukturen som både Geodatarådet og Geovekst-forum står ovenfor for slik å kunne stå sterke sammen.

Hovedtema for debatten:

- 1) Fellesløsningene for geografisk informasjon, nå og i fremtiden; Gode løsninger er etablert, men finansieringen av driften, når etterspørsel og datamengder øker i parallell med løpende teknologisk utvikling, er en stor utfordring.
- 2) Deling, finansiering og salg av data. Modellene til Geovekst utfordres.

Spørsmål til forberedelse:

- Hvordan kan den finansielle situasjonen til fellesløsningene (NGIS/SKFB, Norge i bilder, høydedata.no, etc.) løses?
- High Value directive og Open Data Directive kommer til å treffe oss i liten eller stor skala, hvordan kan vi sammen forberede oss på dette?
- Geovekst-modellen og eierskap til dataene utfordres når frigivelse av data aktualiseres. Veier fordelene ved gratisdata større enn ulempene ved et svekket Geovekst-samarbeid?
- Datainnsamling, standardisering, kvalitetsheving og fellesløsninger krever alle finansiering; hvordan prioriterer vi imellom disse?
- Hvordan kan Geodatarådet og Geovekst-forum jobbe sammen for å løse felles utfordringer?

Notater fra debatten

Innledning fra Hildegunn Norheim – (se presentasjonen for mer informasjon)

Geovekstsamarbeidet – fremdeles velfungerende og tidstilpasset – men utfordres!

Geovekstdataene – krever solid finansiering, e-d-v for å møte dagens og fremtidige behov for partene og samfunnet

Nasjonale fellesløsninger – avgjørende for forvaltning og deling av data

Geodatarådets rolle er å gi råd til KDD om kritiske utfordringer.

Kort om Geovekst et partssamarbeid hvor hovedmålet er å etablere og vedlikeholde de mest detaljerte nasjonale datasettene for å løse deler av partenes samfunnsoppdrag. Samles inn én gang etter én felles standard, ajourholdes ett sted og brukes av mange. Samarbeid og samfinansiering er nøkkelen til å få produsert og vedlikeholdt data med riktig kvalitet.

Informasjonsberedskap er viktig. Dataene er avgjørende for håndtering av klimaendringer og tilpassinger.

Geovekstdataene og samarbeidet er den felles gode, sterke grunnmuren som vi i felleskap fortsatt skal vedlikeholde. Det er gjort betydelige investeringer i geografisk informasjon i 30 år. Samarbeidet er tillitsbasert, og ikke et lovbestemt tverrsektorielt samarbeid.

Geovekst er også motoren til Norge Digitalt-samarbeidet.

ODD kan utfordre Geovekst-modellen

Direktivets viktigste formål – fremme bruken av offentlige data og stimulere til innovasjon av produkter og tjenester. Øke tilgjengelighet av data og forretningsmulighetene. Direktivet slår fast at prinsippet om viderebruk av offentlige data skal være gratis. Gratis data kan være en utfordring for Geovekst-samarbeidet.

Drivere fremover

- Nødvendig å sikre en sterk og langsiktig finansieringsmodell for etablering, drift og vedlikehold av Geovekst-data.
- Behovene og kunnskapsgrunnlaget må hele tiden utvikles.
- Økende forventning til og behov for hyppigere oppdaterte data.
- Tidsserier med data blir viktigere.
- Tilgang til standardiserte og like data for alle kommuner i Norge.
- Nye datakilder, større datamengder
- En sentral del av digitaliseringsstrategiens mål

Sterke Nasjonale fellesløsninger

- Kritisk usikker og begrenset finansiering og teknisk gjeld.
- For lite fleksibelt og kostbart med leverandøravhengighet og proprietære løsninger

En digital offentlig sektor skal tilby sammenhengende tjenester og vi skal benytte sterke fellesløsninger fremfor å etablere hver våre og sørge for at fellesløsninger virker på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Det må ses på organisering, teknologi, brukervennlighet, finansiering og data og tjenester.

Hvordan sikre morgendagens behov?

Sikre en sterk og langsiktig finansieringsmodell for datavedlikehold og nasjonale fellesløsninger.

Ivareta partenes behov for å løse samfunnsoppdraget og sikre påvirkningsmulighet.

Nasjonalt Geodataråd skal sikre et godt samarbeid mellom alle som forvalter og bruker geografisk informasjon

Data er som kjærligheten – den må deles for ha verdi.

Oppsummering fra paneldebatten: (rånotatene finnes i et vedlegg)

- Datakilder og fellesløsninger
- Statelig sektor må samarbeide mer internt
- Hvordan koble på privat sektor
- Hvilke datakilder ønsker vi å ha
- Dekke brukernes behov
- Livstidskostnader må på plass fra starten av
- Felleskomponent
- Gi departementene gode løsninger så de kan sole seg i glansen.
- Snakke med en stemme
- Fornye det vi har og lære av andre
- Tiltak 28, viktig det arbeidet som gjøres der.
- Kommunebenken løftes opp og gis mer ansvar.
- Mulig med en bredere deltagelse i forum.
- Finansiering – Brukerfinansiering
- Flytte finansiering fra KDD og høyere opp.

Sak 92_21 Kostnadsdeling laser

Forslag

Vi foreslår at vi deler arealene inn i fire kategorier, med fire ulike kostnadsdelinger. I alle laserprosjekter må det anslås en prosentvis andel av hver arealkategori (sum 100%) og en vektet fordeling som blir prosjektets kostnadsdeling.

Det er ingen endring i at vi fortsatt ønsker større sammenhengende arealdekkende prosjekter (ikke «frimerkekartlegging») og at en, flere eller alle arealtyper vil kunne inngå i et prosjekt. Det vil også kunne være spesialtilfeller som må behandles spesielt og ikke passer inn i dette forslaget.

Arealtype	Kommentarer
Tett	By og bymessige strøk
Spredt	Spredt bebyggelse, inkludert jordbruksområder og skog som ikke er berørt av skogbruksplan
Skogbruksplan	Områder i skog hvor det skal lages skogbruksplan
Infrastruktur	Vei- og jernbane-prosjekter, ofte korridorer med spesielle krav til punkttetthet

Beskrivelse av de ulike arealtypene, se saksdokument.

Under er det foreslått kostnadsdeling for de ulike arealkategoriene. Det er tatt utgangspunkt i kostnadsdelingene for kartlegging i ulike arealtyper med noen tilpasninger. Det legges da til grunn 5 pkt/m² (eventuelt 10 pkt hvis partene er enige om det). Ekstrakostnaden ved større punkttetthet, dvs. høyere enn 5 pkt (eventuelt 10 pkt), bør dekkes av parten(e) som ønsker dette. I alle prosjekter må det foretas en vurdering om det er spesielle forhold som tilsier at kostnadsdelingen for enkelte kategorier bør endres.

	V	E	K	S	T	L	FK	NVE	Andre	
Tett	7,0 %	7,0 %	50,0 %	8,0 %	7,0 %	4,0 %	7,0 %	10,0 %		100 %
Spredt	9,0 %	8,0 %	40,0 %	10,0 %	8,0 %	6,0 %	9,0 %	10,0 %		100 %
Skogbruksplan	5,0 %	5,0 %	15,0 %	5,0 %	5,0 %	50,0 %	5,0 %	10,0 %		100 %
Infrastruktur	25,0 %	5,0 %	15,0 %	10,0 %	5,0 %	5,0 %	25,0 %	10,0 %		100 %

Kommentarer:

Lokale parter får mindre grunn til diskusjon ved denne kostnadsfordelingen.

Er det diskutert kostnader ved øking av datamengder? Det bør vurderes i hvert enkelt prosjekt hvilket behov partene har for detaljeringsnivået på dataene.

NVE – hva blir konsekvensen ved økning til 10 pkt. dersom ikke alle har et ønske om økning? Det håndteres som tidligere. Økningen av tetthet tas av ønskede parter.

Vedtak i Sak 92_21 Kostnadsdeling laser:

Geovekst-forum anbefaler at metoden og kostnadsfordelingen som er beskrevet over benyttes i kommende laserprosjekter.

Geovekst-sekretariatet oppdaterer veiledningsdokumentasjonen. Alle parter er ansvarlige for å informere sine lokale representanter om vedtaket.

Forslaget skal evalueres etter erfaringer fra 2023 og 2024.

Gjelder for prosjekter som ikke allerede er avtalt for 2023.

Sak 56_22 Prosjektforslag – Laserdata kvalitetskontroll

Nasjonal detaljert høydemodell (NDH) har hatt standarden 2 pkt./m², ca. 230 km², i tillegg ca. 53.500 km² med 5 pkt./m² (resten er matching av omløpsfoto i høyfjellsområder) 5 pkt. er finansiert av samarbeidspartene utenom NDH. I nye Geovekst-prosjekter for å kvalitetsheve NDH, er normalen nå 5 og i noen tilfeller 10 pkt./m². Det er ønskelig med en grundig gjennomgang (et testprosjekt) hvor vi undersøker kvalitetsforskjellen på hhv. 2, 5 og 10 pkt./m².

Forslag til praktisk gjennomføring:

Vi kan f.eks. dele områdene inn i 5 kategorier:

1. Åpne harde flater (grus eller asfalt)
2. Åpne «myke» flater, med spredt vegetasjon (ikke åker med årsvekster)
3. Spredt vegetasjon (med enkelte trær)
4. Tett vegetasjon med løvtrær
5. Tett vegetasjon med bartrær

Det ideelle vil være områder der det er foretatt skanning med både 2, 5 og 10 pkt. Slike områder vil sannsynligvis være vanskelig å finne. Vi har flere områder med både 2 og 5 pkt eller 2 og 10 pkt. For siste tilfelle kan man bruke en anerkjent silings-metode for å redusere både tettheten på overflate- og terrengmodell med 50%.

Ikke hensiktsmessig å kjøpe konsulenttenester, men at Kartverket gjør jobben.

Kommentarer:

FK bestiller 10 pkt for å beskrive vegkroppen på en bedre måte enn ved 5 punkt.

Får ikke FK denne beskrivelsen gjennom bakkeskanning fra bil?

Svar: Jo, men den muligheten har vi ikke over det hele.

V: Få inn et testområde som tar med seg veggkant, fortau, kantstein, støttemurer osv.

KV: Viktig å få med seg bygninger i denne

K: Viktig og teste ut dette også for bygninger og støttemurer osv.

NVE: Kan vi teste ut hva vi har behov for i andre type terrengformer enn det finnes langs og på veg.

Ravineområder osv.

KV: Viktig og ikke gape for høyt.

KV: Det er viktig at V og FK får det de har behov for gjennom 10 pkt skanning.

KV: Gjenbruk av data.

KV: Hva ligger i prosjektet? Også dette med økte datamengder. Ikke en del av dette nå.

NVE, V og FK setter seg sammen med Kartverket og ser på områder og hva som skal testes.

Erik: Vi har ikke en forvaltningsløsning fra 2024, det er viktig at det også kommer på agendaen.

Vedtak i Sak 56_22 Prosjektforslag – Laserdata kvalitetskontroll:

Geovekst-forum bevilger inntil 100.000 kroner til testprosjekt som beskrevet i saksdokumentet. Midlene skal gå til å dekke Kartverkets arbeid (Geovekst timepris) med å gjennomføre testen og dokumentere resultatene i en kort rapport.

Sak 36_22 Bruk av laserdata til støtte for konstruksjon av FKB-Veg

Legg ut metodebeskrivelsen i veiledningsdokumentene.

Metoden er godkjent. Kan bestilles som opsjon i 2023 prosjekter i påventa av vurderinger i Kartverket. Junimøtet er fristen for Kartverket til å komme opp med en draperingsløsning i Fysak.

Sak 32_22 NDH 2022 og Høydedata.no

Status og økonomi

Opprinnelig datainnsamling ferdig i 2021.

Gjenstående midler, bidrag fra NVE og lokal finansiering ble brukt til skanning for kvalitetsheving og skanning av områder under marin grense. Det er skannet ca. 8300 km². Av bestilt skanning i 2022 står det igjen et lite område i Agder, det er høstskanningen som ble stoppet av flom og storm. De gjenstående områdene skannes våren 2023.

Status Høydedata.no

Det krevers ganske mye for å holde løsningen i gang. KV sliter med forventningene til oppetid og feilløsning. Vi er leverandørvhengig og det er utfordringer med.

Det foregår fortsatt noe utvikling av løsningen, det lages en fellesløsning for høyde- og dybde data.

Testprosjekt grønn laser i elver og innsjøer. Rapport ferdig januar 2023. Presenteres i GV-forum mars 2023 (februar)

Det er tanker om å få forvaltning av punktskyer fra bilbårenlaser inn i løsningen. Hvem som skal dekke kostnadene til lagring og drift av disse store datamengdene er ikke avklart. Hva står det i avtalen, skal Vegvesenet dekke disse kostnadene? Det kan være aktuelt grunnet store datamengder som ikke er Geovekst-data. KV har ikke råd til å ha disse dataene i løsningen uten bidrag fra Vegvesenet. Er dette kostnadsbilde kjent? BaneNOR har også data som kunne vært forvaltet i den samme løsningen.

Den Interdepartementale gruppen for NDH skal ha møte snart, tema for møtet er «Bruk/nytte og veien videre». KV er også i dialog med NVE om kostnadsbilde for Høydedata.no. Alle må bidra i sine linjer mot sine departementer for at vi skal kunne sikre finansiering av Høydedata framover.

NIBIO – det er interessant å vite hva som skal diskuteres i det Interdepartementale møtet.

Økonomi er viktig. Fra NDH-prosjektet er det satt av 3 mill er til drift i 2023, men vi trenger i tillegg 3 mill til videre utvikling. For 2024 er det fortsatt ingen tanker om hvor midlene til drift skal komme fra.

La diskusjoner om datamengder og lagringskostnad ligge litt til vi vet mer om dette.

Kostnad til drift kontra nytten av løsningen og dataene i den, burde vi utrede dette mer?

Eksempel: Gratis drift og utvikling til de som deler data?

Data til egen nytte, eller er det for fellesskapet. Hvilke løsninger skal vi ha, og hvem skal få lagre dataene sine der? Dette noe vi må enes om for framtiden.

5 pkt kontra 10 pkt data er ikke noe vi må ta lett på når det gjelder datalagring. Det er også viktig og se på størrelsen på bildematchingsprosjekter, de krever en del plass.

Sak 62_22 Periodisk skanning av kvikkleireområder

Interessen hos NVE er større for bruk av laserdata.

Ønsker debatt på å få i gang et langsiktig laser-program.

Et av de største behovene for tidsserier av høydemodeller er for å detektere utglidninger, skred og generelt terrengendringer forårsaket av bl.a. erosjon under marin grense, for å kunne forhindre større kvikkleireskred. Behovet gjelder også høydedata under vann. Eksempel på andre behov for periodisk skanning er skanning av utvalgte viktige isbreer, flom- og erosjonsutsatte områder og ustabile fjellparti. Det vil være ulike behov for hvor ofte områder trengs å skannes. Områder hvor det bor mange mennesker på terreng med kjent kvikkleireproblematikk og erosjon, vil være aktuelle områder for hyppig skanning (hver 2-3 år). Mens for andre områder kan det holde med skanninger hvert 5-10 år.

Skanning i 2023

NVE har ønske om å få skannet større områder langs kysten (og hele fjellsider) i disse kommunene: Bodø, Fauske, Sørfold, Narvik, Evenes, Tjeldsund, Harstad og Kvæfjord. Totalt er dette et areal på rundt 2500 km². Dette er ikke fratrullet vann, kanskje 20 % vannareal. Det er usikkert om vi får med kommunene på dette. Det er rundt 5-8 år siden disse områdene ble skannet sist.

Ønsket fra NVE om å skanne disse områdene er hovedsakelig for å kunne gjøre endringsanalyser og se på erosjon i løsmasser under marin grense. Men det er også en god del ustabile fjellparti som er inkludert i områdene.

Kommentarer:

NVE ønsker at deres områder skal være med å gi føringer for det som skannes i fylkene.

Einar – all laserskanning kan ikke styres av NVE. Bør få disse områdene inn i Geodataplanene. Tenker det er greit å jobbe nedenfra og opp.

Håkon – forslaget inneholdt en grunnfinansiering for høydemodellen sammen med NVE. Aktivt ta i bruk Høydegruppa i GV-forum som kan skissere et omløpsprogram ut fra alle partenes ønsker.

NVE – vanskelig å komme tidlig nok ut med områdene.

Lars – rullering av geodataplanen skjer på vårparten. Vi trenger innspillene tidlig på året for å kunne jobbe godt ut mot partene.

Eli – nasjonale analyser gjøres nå på høydemodellen og forventningene til kvalitet økes. Håper flere parter kan delta for å få til et slikt program. Ser behov for skanning av større områder.

Vesa – hadde vi fått det inn i Fylkesgeodataplanen er det lettere å få midler, samordning er viktig.

NIBIO – dette kan bli tøft for Landbruket og bidra med den nye kostnadsfordelingen.

Et program er kanskje mer enn Geovekst.

Oppsummering:

Høydegruppen får i oppdrag å se på et potensielt vedlikeholdsprogram til neste møte. NVE må komme tidligere på banen med sine forslag til arealer tidligere for 2024.

Sak 55_22 Grønnstrukturkart

Det er i dag stor etterspørsel etter informasjon som kan skille trær, busker og gress (grønnstruktur) fra grusa- og asfaltert plasser, veier og bygg innenfor og rundt tettbebygde områder.

Plan og bygningsloven fremmer bærekraftig utvikling. Loven stiller krav om at forslagsstillere, saksbehandlere og politikere skal ta klimahensyn i arbeidet med å lage, vurdere og vedta arealplaner. Arealplaner skal redusere fremtidige klimagassutslipp og redusere ulemper ved klimaendringer. De skal også bidra til å bevare og styrke natur, herunder sikre et godt oppvekstmiljø og friluftsliv.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning sier at kommunene bør «kartlegge økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning» og at «klimatilpasning og utslippsreduksjoner må sees i sammenheng der det er relevant». Ved planleggingen av nye områder bør det legges vekt på «ivaretagelse av økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning», og at det bør vurderes bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løsninger (KMD & KDD 2018, Miljødirektoratet 2020a).

Felles kartdatabase (FKB) mangler et kartlag som entydig skiller ut områder med vegetasjon med stor grad av tematisk og geometrisk nøyaktighet innenfor og rundt bebygde områder. Med de etablerte kartlagene som FKB-bygg eller FKB-vei finnes det veldig detaljert informasjon om menneskelig skapte strukturer, men det mangler i dag ensartet informasjon om vegetasjon og grønne strukturer i bebygde strøk. Et nytt grønnstrukturkart vil fylle dette tomrommet, som i dag fremstår som «rosa flater» på kartet. Det bør derfor etableres et nytt datasett som viser grønne strukturer opp mot en målestokk på 1:1000.

Et nasjonalt grønnstrukturkart vil dermed bedre ivareta biologisk mangfold, bedre folkehelse og bedre klimatilpasning og i tillegg dokumentere endringer mtp. klimagassutslipp.

Kommentarer:

Viktig å få mer informasjon om det grønne i en kommune. Det har vi ikke oversikt over i dag. Hvilke områder kan ta opp vann. Det finnes ikke noe standardisert produkt for dette i dag.

Et grunnlag for mange bruksområder. Kommunal planlegging og avledede temakart.

Det benyttes FKB-data, nærinfrarøde satellittbilder, Høydedata 1 m og ortofoto. Modellbasert produksjon.

Opsjoner – grønne tak, treslag og flomdempende areal.

Det må gjennomføres et standardiseringsarbeid – ved hjelp av Geovekst?

Vedlikehold

Kostnadsanslag

Førstegangsetablering 2 – 2,5 mill for hele landet (standardisering, etablering, kvalitetskontroll og dokumentasjon)

Periodisk ajourhold 1,5 - 2 mill (ajourføring, kvalitetskontroll, versjonering, fagansvar)

Mulig kostnadsfordeling av kommunalandel – 50% (estimert på 2 mill.)

Kostnad → timer og databearbeiding.

Kommune	Areal	Kostnadsforslag
Bodø	6749	5 500

Kristiansand	12433	8 000
Fredrikstad	11404	8 000
Vang	2054	2 000
Sandnes	9673	5 500
Ås	3262	2 000

En nasjonal standard må på plass. Få satt arbeidet i system.

Skal det komme krav om hvordan dette produktet skal brukes. PBL setter krav til bruk av tilgjengelig data.

NVE – har veiledning på overvannspolitikken. Hvor plasseres dette produktet, DOK-data?

NIBIO – det skal finnes oversikt over de grønne områdene i hver kommune i dag (tettstedene).

Det oppleves at kommuner og Fylkeskommuner tar dette imot på en positiv måte.

KS – viktig ved etablering av slike datasett er at det finnes et forvaltningsregime. Rollen til Fylkeskommunene blir viktig i dette arbeidet.

Ivar: Bruk av høyoppløselige satellitt bilder. Er det sikkert vi har det om 3 år. Ja det er et program på det.

Håkon: Forhold til de andre FKB-dataene, skal dette produktet vedlikeholdes sammen med de dataene (bygg og veg). Ja, det er tenkt på dette og det tas høyde for endringer i den grønne strukturen ved oppdatering av FKB-dataene.

NIBIO: Hvilke elementer vi snakker om, er det hekker og trær osv. Hva som skal benyttes bør avklares av arbeidsgruppa.

VESA: Det må følge god veiledning for bruk av et slikt produkt. Blir dette et FKB-produkt vil datasettet tatt mer på alvor hos kommunene.

FK: Blomsterbed og annet som forvaltes i dag i NVDB. Er det disse dataene som skal forvaltes her også. Vi må ikke oppdatere data flere steder. Det som ligger i NVDB er litt mer «nøyaktige» data. Dette bør ses på i arbeidsgruppa.

En uavhengig observering av dagens situasjon. Øker påliteligheten til dagens data.

NVE: Spennende produkt. Hvor har vi de grønne områdene. NVE bruker også satellittdata/bilder.

NIBIO – områdene produktet skal lages er innenfor Tettbebyggelse strøk.

Kommunene er positive til produktet.

Forslag:

Det foreslås at det opprettes en arbeidsgruppe med representanter fra Geovekst-partene som ser på behov og nytten av et grønnstrukturkart. Videre skal det skisseres teknisk spesifikasjon av grønnstrukturkartet med en felles standard og et forslag til vedlikeholds-regime. De som vil delta i arbeidsgruppen melder seg til Tove innen 12.desember.

Sak 57_22 Testprosjekt – etablering av testfelt for fargekalibrering

Sak 93/21 etablerte Geovekst-samarbeidet testprosjektet Fargeuttrykk i ortofoto. Det ble i fotosesongen 2022 på enkelte prosjekter stilt krav om nøyaktighet til fargene i leveransen. Leverandørene hadde lite å påpeke til kravet i tilbudsfasen. Når produksjonen ble satt i gang viste det seg at leverandørene hadde store problemer med å oppnå den fargekvaliteten som var satt i prosjektene. Noen prosjekter oppnådde forventet kvalitet, men størsteparten av prosjektene er blitt godkjent på tross av redusert fargenøyaktighet. Dette for å sikre leveransetidspunktene og redusere prosesseringskostnader hos leverandørene.

Leverandørene Field Group (Terratec), Hexagon, Rambøll og BSF har i 2022 sesongen levert prosjekter med krav til nøyaktighet. Samtlige har støttet på problemene knyttet til fargekalibrering.

Sendt søknad til regionalt forskningsfond Innlandet 2 ganger.

Målsetning

Homogenisere fargeuttrykket, fjerne lappeteppeeffekten.

Ta vare på årstid, snøforhold og vekstsesong.

Oversikt over 2022-prosjektene.

Navn på prosjekt	Male	Måle	Firma	Kommentar
Stad Gloppen 2022	Ja (kommunen)	Ja (FKK)	Rambøll	Leverer bilder av 3 fargekalibreringsfelt (samt bilde av overlapp mellom vår og h
Hardanger 2022	Ja (kommune 2,	Ja (FKK)	Terratec	Kalibrering innanfor krav gir for sterke fargar, tar kontak med Kartverket (IO)
Nome Drangedal 2022	Ja	Ja	Terratec	Firma har sagt at nok er nok og at de har justert så godt de kan, vi har ikke fått s
Grenland Vestfold	Ja	Ja	Terratec	Firma har sagt at nok er nok og at de har justert så godt de kan, vi har ikke fått s
Arendal og Tvedestrand	Ja (FKK)	Ja (FKK)	Hexagon	
Gjøvikregionen	Ja(Firma)	Ja(FKK)	Terratec	
Nærøysund 2022	Ja(Firma)	Nei	BSF	Plages. Avventer vårt prosjekt til de har kommet i mål med prosjekt i Agder. Bru
Hitra-Rindal 2022	Ja (kommunen)	Nei	Hexagon	Ikke kommet i mål, spørsmål om justeringer i ortofoto.
Vegårshei og Åmli	Ja (firma)	Ja	BSF	Har åpnet for å bruke Photoshop for å komme i mål.
Kristiansand, Lindesnes og Lyngdal	Ja(Firma)	Ja	Hexagon	Ikke kommet i mål, spørsmål om justeringer i ortofoto.
Skråfoto, Lindenes	Ja(Firma)	Ja	Terratec	Har kommet seg nesten innafor kravene, men bildene ser ikke bra ut visuelt. Vur

I tillegg er det gjennomført prosjekter i Oslo og Trondheim.

Alle fargefirkantene må ha samme størrelse.

Lettere å stille fargene på lavere flyhøyder. Oslo 2022 er et godt prosjekt.

Ultramap har hatt problem med fargen, nødløsning er å gjøre endring av farger i Photoshop.

Hva har vi lært?

Vexcel kamera er kun lab kalibrert. Bør kalibreres i alle flyhøyder

Prosjekter med liten GSD gir best resultater.

Vi setter krav til enkeltbilder. Programvaren justerer mellom bildene i samme stripe på en god måte.

Like vilkår skal gi like bilder.

Ikke kommet helt i mål, da problemet ligger i kameraene.

Ingen av våre leverandører har levert på dette kravet tidligere.

Videre arbeid:

Planen er å printe ut 15-20 ulike farger på 3 stk PVC-banner. De ulike fargene måles med et fargespektrometer og plasseres på taket til Fredrikstad Kommune. Bannerne legges ut i mars/april og tas ned i juni/juli og kontrollmåles. Tilsvarene prosess gjentas påfølgende år dersom resultatene er gode.

Budsjett:

Kostnad til NTNU Gjøvik	37000
Kostnad til Banner	51000
Reiseutgifter (4 reiser)	12000
Totalt:	100000 NOK

Vedtak i Sak 57_22 Testprosjekt – etablering av testfelt for fargekalibrering:

Geovekst-forum bevilger inntil kr.100.000 inkl. mva til etablering av et nasjonalt kalibreringsfelt for radiometri. Midlene skal gå til å dekke kjøp av bannere, konsulenttenester fra NTNU Gjøvik samt reiseutgifter for Kartverket. Resultatene presenteres for Geovekst-forum og det utarbeides rapport.

Sak 58_22 Kart AI

Presentasjon av ulike prosjekter.

Kristiansand-prosjektet

Kart AI 1.0 et forskningsprosjekt for kvalitetsheving av eiendomsregisteret (matrikkelen) og Sentral felles kartdatabase (SFKB) ved hjelp av kunstig intelligens (AI).

Et samarbeid mellom Kristiansand kommune (prosjekteier), Norkart AS og Universitetet i Agder.

Prosjektet støttes økonomisk av Regionale forskningsfond i Agder.

Målet med prosjektet er «Bedre og mer effektiv saksbehandling basert på pålitelighet og tillit blant innbyggerne».

Prosjektets 4 steg – Samle og optimalisere geografiske data. Identifisere bygninger (søkelys på bygg under 50 kvm). Etablere en digital innbyggerdialog. Oppdatere nasjonale registre.

Arbeidspakke 1 – Arkitekturskisser

Arbeidspakke 2 – testing av hyllewareprodukter. Resultatet gir fullverdige 3D-objekter.

Arbeidspakke 3 – Innbygger involvering

Trening og utvikling av egne AI modeller/AI arkitektur. Input er ortofoto og FKB-data.

Ulike problemstillinger dukker opp. Ortofoto vs FKB, må se på flere løsningsalternativer eks. sant ortofoto eller enkelt foto. Vanskelig å skille mellom boenheter, eks. rekkehus.

Blockchain og eiendomsregisteret – en teknologi for å lagre data i kronologiske blokker og knytter dem sammen slik at innholdet ikke kan endres. Kan ivareta nåtidens situasjon, historisk informasjon, hvem har lagt inn informasjon, er informasjonen pålitelig, er dataene sikret på en god måte osv.

AI Matrikkel (Norkart)

Norkart har laget et produkt fra resultatene fra KartAI. Det er benyttet treningsdata for Sør-Norge.

Ny trening av den beste modellen og laget en web innsynsløsning for å kvalitetssikre resultatene.

Pilotkommuner var Arendal 680, Birkenes 174, Ringeby 203 (66 bygg lå i tettområde og ble sendt til firma for konstruksjon, kun få bygninger var reelle mangler) (se mer informasjon i presentasjonen)

Kommentarer:

Eva vil at resultatene som kommer fram skal vurderes i dette prosjektet. Det bør opp til diskusjon i forumet.

Hildegunn er enig med Eva, vi må se på resultatene sammen og hva kan veien videre være.

For å gjøre gode observasjoner bør vi ha gode farger og begynne å benytte vertikalbilder i stedet for Ortofotoene.

Påliteligheten ligger rundt 0,9?

Hvem eier data etablert gjennom kunstig intelligens? Den som eier grunndataene eier også data etablert ved kunstig intelligens. Er dette korrekt?

Falske positive kan skape trøbbel, men det kan løses med flere kilder som innputt. Norkart bruker tallene som et salgsargument mot kommunene. Det er betenkelig, når det faktisk er stort avvik i reelle tall.

Sak 47_22 Mandat Geovekst arbeidsgruppe veg

GAV-gruppa er en arbeidsgruppe som er nedsatt av og rapporterer til Geovekst-forum. Saker som trenger beslutninger knyttet til Geovekst sitt virkeområde legges fram for Geovekst-forum til behandling.

Gruppa skal

- Ta opp saker som kommer fra Geovekst-forum, og sende aktuelle saker til behandling i Geovekst-forum fra gruppa.
- bidra til videreutvikling av dagens rutiner for kontinuerlig og periodisk ajourføring for å oppnå god kvalitet på et felles transportnettverk for gående, kjørende og syklende.
- bidra til samkjøring av forvaltningen av felles transportnettverk.
- gi innspill til Geovekst-forum og fylkenes geodatautvalg (Norge digitalt) om aktuelle tiltak for å heve kvaliteten på vegnettet i NVDB, FKB-veg, og FKB-TraktorvegSti, både gjennom ny datafangst og gjennom egne kvalitetshevingsprosjekter
- bidra til utvikling av harmoniserte regelverk, standarder og effektive forvaltningsopplegg for et felles transportnettverk.
- bidra til lett tilgang til og økt bruk av vegdata.
- gi innspill til og ta opp saker fra NVDB brukerforum i fylkene.

Økonomi knyttet til saker som behandles er ikke tatt inn i mandatet.

Deltagere meldes inn til Marit og KV kaller inn til første møte.

SVV og kommunene har meldt inn sine deltagere.

Vedtak i Sak 47_22 Mandat Geovekst arbeidsgruppe veg:

Mandatet er vedtatt ref. saksdokumentet som foreligger til dette møtet.

Sak 59_22 FK og V, godtgjørelse for egeninnsats av SFKB (65/21)

Det vises til sak 65/21 fra 8. og 9. september 2021 hvor vi gjennomgikk SVV og FKs bidrag til direkte oppdatering i SFKB. Det var enighet om at både SVV og FK på sikt skulle få en godtgjørelse for å oppdatere SFKB som en del av FDV-arbeidet.

Tabellen under viser SVV og FKs oppdatering i SFKB på landsbasis for 2020, 2021 og 2022 (fram til 7.11). Det er for sammenlikning også tatt med kommunenes oppdatering. Tallene er summen av antall transaksjoner, nye, endra og sletta objekter. Dette viser at SVV og FK til sammen utfører i størrelsesorden 3% av antall oppdateringer. For mere detaljerte tall vises det til vedlagte Excel-fil.

En eventuell gjennomføring av dette forslaget forutsetter at kostnaden kan tas inn i alle FDV-avtaler som annen fordeling av Bid-er. Det betyr at FK behandles som en landsdekkende part. En nærmere gjennomgang av tallene viser at SVV og FK ikke oppdaterer i alle kommuner (eller fylker), men det vil være tilnærmet uoverkommelig administrativ oppgave å fordele godtgjørelsen på en annen måte.

Det forutsettes at sekretariatet følger opp og dokumenterer utviklingen både hos SVV og FK når det gjelder oppdatering av SFKB. I tillegg bør det arbeides for å få alle aktuelle hos SVV og alle fylkeskommuner til å oppdatere SFKB med endringer.

Vedtak i Sak 59_22 FK og V, godtgjørelse for egeninnsats av oppdatering i SFKB:

SVV og FK får fra og med forvaltningsåret 2023 totalt en godtgjørelse på 3% av BID-verdien i FDV-avtalene. Godtgjørelsen kommer i tillegg til dagens godtgjørelse til kommunene, kartverket og NIBIO. Godtgjørelsen deles med 50% til hver av partene og kostnaden fordeles som resten av FDV-kostnadene. Det forutsettes at godtgjørelsen legges inn i FDV-avtalene på kommune-nivå. Ordningen skal evalueres høsten 2024.

Kommentarer:

Eva: kompensasjonsordningen for FDV-arbeidet til kommunene må også evalueres. Det skal gjøres etter prøveperioden for FK og V. Bygningsidenten er nøkkelen i kompensasjonen i dag.

Sak 33_22 Status arbeidsgrupper

Håkon sin presentasjon

Vanngruppa (VAG)

Kvalitetsheving FKB-Vann.

Hjemmelekse til neste møte 5.januar. 3 punkter.

- Hva brukes vann til i dag?
- Hva ønskes av kvalitetshevingstiltak? (Geometriforbedring, Fullstendighet/sammenheng, Koding, Nye objekttyper +++)

Gruppa bør anbefale metodikk, prioritering og ambisjonsnivå. Teste ut i et Geovekst-prosjekt i 2023, evt. et eget testprosjekt. Samordning FKB-Vann og N50 Vann.

Blåstrukturkart

Kart over dreneringslinjer (status) se hva KV har gjort i de ulike fylkene.

Kartgrunnlag som viser hvor vannet går

Kart over kritiske punkt Kartgrunnlag som viser blant annet bruer, kulverter, innsnevringar stikkrenner og andre bekkelukkinger. Viktig for korrekt generering av dreneringslinjer.

Status: Mangler mye data – tidkrevende innmåling

Mangler datamodell og produktspesifikasjoner med unntak av stikkrenner.

Mangler nasjonal forvaltning. Dette trenger vi å få på plass. Er dette en oppgave vanngruppa skal ta tak i?

Kommentarer:

Håvard – høres ut som en god ide

Vesa – Bodø har en tverrfaglig gruppe for å håndtere overvann i Bodø. Ser problemet med at nasjonale standarder mangler. Testet ut datafangst med drone. Tenker det hører hjemme i et FKB-datasett. Viktig i beredskapssammenheng.

Stein – dette handler om beredskap, klimaendringer osv. Dette må vi få på plass. Kursing i Vegkart og finner mye feil og mangler på dette området. Viktig å ha søkelys på dette tema og ha god nøyaktighet er viktig for å finne det aktuelle objektet når noe må utbedres.

Jon – Enig at dette er et satsningsområde. Høydedata og laserdata til analyser for dette. NIBIO bruker en deteksjon som finner hogstfelt, bruk dette i arbeidet. Viktig å ha flere kilder til å finne endringer i terrenget.

Siri – Se på datamodellen er første skritt og Nasjonal forvaltning, noe en må jobbe med på sikt.

Håkon – stikkrenner som ikke ligger i nærheten av veg har ikke noe i NVDB og gjøre.

Hildegunn – blåstruktur er veldig relevant. Vannet renner over alt. Denne saken bør vi snakke mer om i Geovekst-samarbeidet.

Stein – fellesløsninger er viktig for å få til en god håndtering av vann.

Eva – Når det gjelder kommunene bør en rette seg mot VA-miljøet og kanskje høyere opp i kommuneledelsen.

Hildegunn – kommunene er viktige, for de kjenner til hvor fagkunnskapen på disse områdene finnes i kommunene.

Lars – Geovekst-forum har sine grupper, ND har sine møteplasser.

Amund – tilskuddsordninger fra NVE til dette kartleggingsarbeidet for kommunene, 200.000 kr.

Dokumentasjon og beskrivelser finnes også hos NVE.

GLA-gruppa

Kontinuerlig ajourføring

KV har laget konsistenssjekker mellom ledningsdata hos anleggseier og FKB-ledning

Konsistenskontroll mellom NRL og FKB-Ledning

Ved innføring av NRL kan endringsdata flyte fra NRL til FKB (E-parten slipper 2 rapporteringer)

Anleggseier har plikten til å rapportere i NRL, derfor flyter data kun fra NRL til FKB.

Hvordan er det med kvalitetsutfordringene mellom NRL og FKB? I FKB ønsker vi fullstendighet framfor kvalitet i denne sammenhengen.

Eli – Hva skjer med kvaliteten og det som NVE har ansvaret for?

Strømnettet er åpent for alle – Kan utnyttes av en ondsinnet aktør. Dette må vi ta inn over oss i dette arbeidet.

Eli – tolkning av regelverket og hva er kraftsensetivt og hva er ikke kraftsensetivt skal vurderes av NVE. Spesielt for sammenstilte data er dette viktig.

Erik – utfordringsbildet

Mange anleggseiere og masse rapportering. Oversikt over alle rapporteringspunkter.

Det jobbes med en felles rapporteringsløsning, for utveksling av objektene ett sted. Det er ikke tilpasset dagens regelverk. All utvikling stoppes av at sikkerhetskortet trekkes.

Nye NRL (se foil fra Erik)

Mange skjær i sjøen for å få til denne utviklingen.

Manuell registrering med filoppdatering skal være på plass til nyttår. En maskin til maskin løsning skal være på plass i 2.halvår av 2023.

Kartverket må jobbe med innlegging av dataene i løsningen i første halvår.

Ansvar for kommunikasjon for regelverket ligger hos Luftfartstilsynet

Vårt bidrag til kommunikasjon.. se presentasjon.

Planer for kommunikasjon – det er ikke en ferdig kommunikasjonsplan pr d.d.

Gjennomføring av webinar 7. eller 8.februar

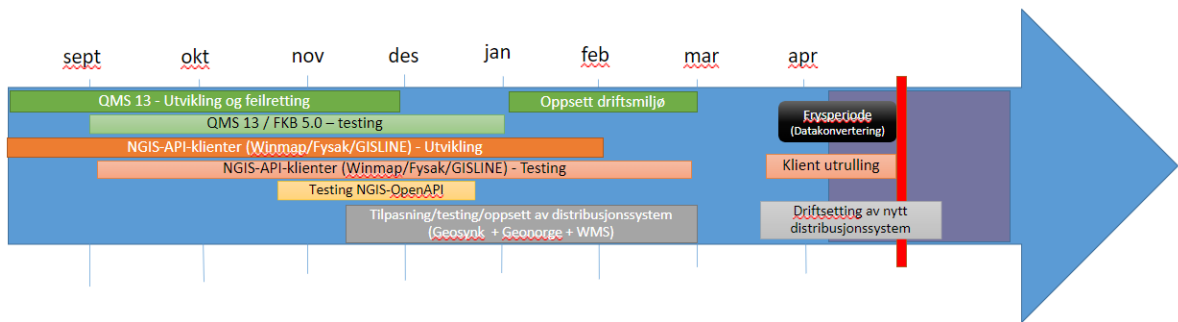
Det er ikke ønske om å få store datamengder til rapportering på denne første løsningen.

1.juli 2025 skal alle anlegg være registrert i en fellesløsning.

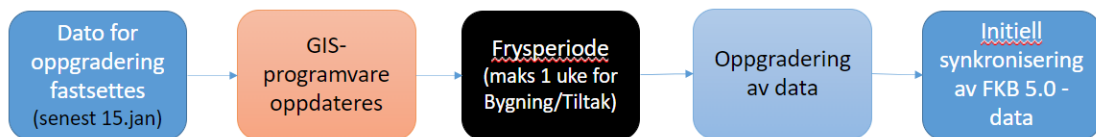
Sak 8_22 SFKB (NGIS)

- Status generelt
- Status innføring av FKB 5.0
- Lett revisjon av FKB fotogrammetriske registreringsinstrukser før 2023-sesongen
- Midler til QMS-utvikling

Tidsplan – Innføring av FKB 5.0 i Sentral FKB

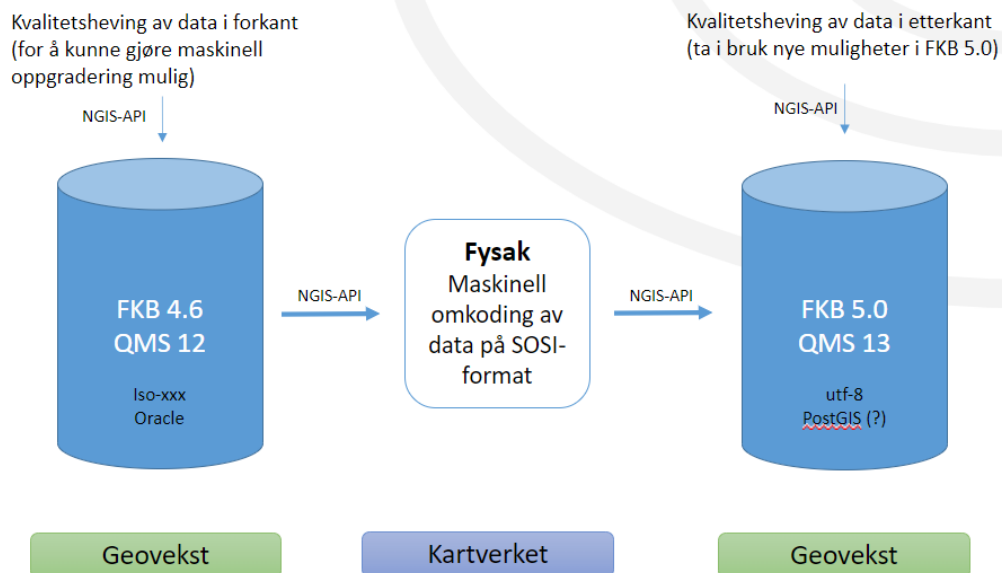

For en kommune:

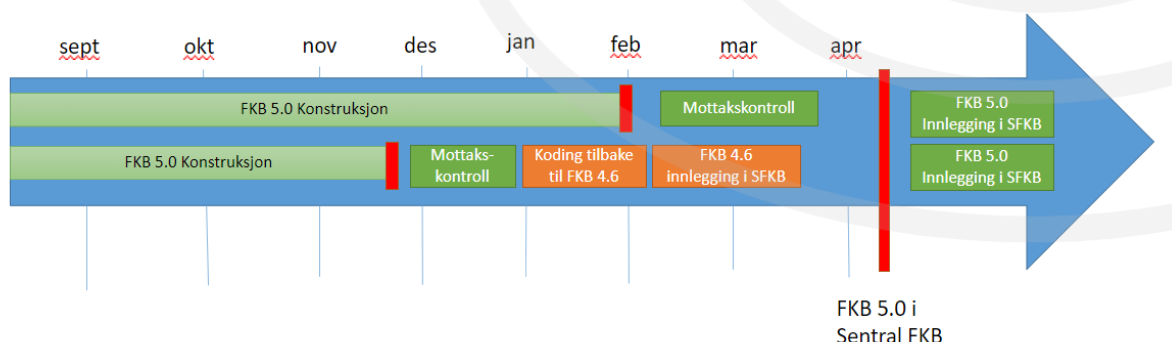
Oppsett av driftsmiljøet i februar/mars. Frysperiode for oppdatering i april. Driftsetting i april.
Alt skjer på en gang, det lages en kommuneoversikt med aktiviteter.

Oppgradering til FKB 5.0

Maskinell omkoding skjer i Fysak av data på SOSI-format.

FKB 5.0 og kartleggingsprosjekter

NIBIO ønsker å få data på 5.0 for veg og vann i denne perioden. God kommunikasjon her er viktig. Dersom partene trenger data før overgangen i april, så kan det leveres ut fra Kartverket(kartkontorene)

Kommunikasjonsplan FKB 5.0

- Kommunikasjonsplan for innføring av FKB 5.0 (på teams)
- Nettside: FKB 5.0 på Kartverket.no
- Webinar i februar (dato?)
- Kom med innspill

Hvilke systemleverandører tar KV kontakt med? Legg ut en liste med leverandører

Veikartet videreutvikling av NGIS (QMS)

Funksjonalitet:

- Autentisering/autorisering
- Videreutvikle NGIS-OpenAPI
 - Videreutvikle API for å gjøre det enklere å lage klienter (a la topologi felleskomponent)
 - Avvikle gammelt NGIS-API
 - Samle Geosynkronisering-API og NGIS-OpenAPI?
- Administrasjons-API
- Nytt innsyns-API (OGC-API etc.)
- Støtte 3D/Volum

IT arkitektur/teknologi:

- Forenkling av database
- Kontainer-teknologi (sky)
- Modularisering av kode

Enkel revisjon av FKB registreringsinstrukser

Innarbeide dokumentasjon – kort høring sendes ut i neste uke.

«Bugfix» på FKB 5.0

Oppsamlingsheat før jul for å få med alle kjente små bugs som oppdateres i SOSI-standard.

Disponering av midler fra Geovekst-forum til utvikling av QMS?

Geovekst-forum vedtok i januar 2022 å ta i bruk FKB versjon 5.0. Tidsplan for innføring av FKB 5.0 i Sentral FKB var opprinnelig en innføring i løpet av høsten 2022. Arbeidet med å implementere støtte

for FKB 5.0 har imidlertid vist seg mer omfattende enn først planlagt, både for serverprogramvare (QMS) og klientprogramvare. Revidert framdriftsplan sikter på en overgang i ca. april 2023. Forsinket innføring av FKB 5.0 i Sentral FKB medfører ekstraarbeid/kostnader for Geovekst-partene i forbindelse med FKB 5.0-data levert fra FKB kartleggingsprosjekter 2022.

Spørsmålet er derfor om Geovekst-forum kan avse tilgjengelige fellesmidler i størrelsesorden 250.000 kr på slutten av året til QMS-utvikling. Dette vil dekke en viss aktivitet med videreutvikling av QMS også i november/desember 2022 og vil redusere risiko for at tidspunkt for overgang til FKB 5.0 må skyves ytterligere ut i tid.

Kommentarer:

Er det midler til utvikling hos Norkart? Ja det er det. Det aller meste er løst, men vi kan ikke stoppe opp nå. Må være sikker på at vi har penger til å få alt på plass før overgangen til FKB 5.0. Pengene går til å stabilisere og kvalitetssikre selve QMS-løsningen. Pengene skal gå til Geovekst sine behov. Det stilles en del spørsmål til hvordan KV oppdaterer og utvikler NGIS. Er det lite fleksibelt? Utfordringer for eksterne brukere. Hvordan en jobber med dataene kunne vært enklere for brukerne. Spesielt vanskelig for AR5. Dette gjelder ikke for de andre datasettene. Flater er det som er utfordrende. Noen av oppgavene vi gjør er i dag låst til ulike løsninger. Når en skal putte penger inn i et system må en kunne ta denne diskusjonen nå.

Håvard – Hvor ble det av versjon 2 for SFKB og NGIS? Innkjøpsregler -> er det fulgt offentlige anskaffelser og avtaler og utlysning av konkurranse for SFKB.

Eva – NGISOpen API, er QMS er utfordrende for alle. Vi trenger et budsjett før vi kan vedta at vi gir penger til QMS-utvikling.

Jon – hvilke komponenter skal vi ha i framtiden. Dette er en større diskusjon om hvilken teknologi vi skal ha i fellesløsningene våre. Husk offentlige anskaffelser.

Eva – enig med de andre talere. Vi må følge regler, hvordan gjør Kartverket sine avtaler med leverandørene. QMS låser oss til en leverandør.

Nils – det gjøres grep for å kvitte seg med teknologi som

Siri – det ses på avtaleverket rundt NGIS. Det er diskusjoner om fremtidsbilde både sammen med Norkart og internt i Kartverket. SFKB er en stor del av pakka, men vi ser på helheten nå som temadata, plandata osv. Pengene trenger vi nå for å komme i mål. Men den store diskusjonen om fremtidsbilde bør vi ta her i GV-forum.

Hildegunn: Enig om at vi må ha en god beskrivelse av bruken av disse pengene. Vi trenger å snakke om SFKB og hvilke utfordringer vi ser framover. Det er viktig at alle partene blir involvert i samtaler om fremtidsbilde og de valgene som skal gjøres. Det bør settes av tid til slik diskusjon i dette fora. Sette av tid til diskusjon på junimøtet. Forberedelser til en slik diskusjon bør gjøres i Forvaltningsgruppa som forbereder saken til Geovekst-forum.

Hildegunn – ønsker at NIBIO skal få presentere deres syn på de tekniske utfordringene ved SFKB.

Eva – Vi må lage en plan for framtiden.

Siri – Geovekst er den viktigste brukergruppen.

Lars – vi må ha 2 tanker i hodet. Framtiden må vi starte å diskutere nå. Men først må vi ta for oss overgangen og innføringen FKB 5.0 denne våren. Vi må samhandle og konsentrere oss om denne innføringen og at det går greit. Så ser vi videre på fremtidsbilde.

Eva – i Geovekst må vi mene noe om fremtidsbilde siden det er besluttet at dataene skal ligge i SFKB.

Kommunene er redd for at regningen havner oss dem. Det gjør det ikke, dette er en serveroppdatering. Ikke en klientoppdatering som påvirker kommunene.

Jan Ove – alle vil vite hva pengene skal brukes til.

Stein – når skal pengene brukes. Svar: Det er før jul 2023.

Siri – KV har brukt opp sine midler og vi har brukt mer enn noen gang.

Jon – skjønner det er vanskelig å lage et budsjett i forkant for å slukke brannen. Hva pengene er brukt presenteres til neste GV-forum.

Det må legges fram en beskrivelse av hva pengene eksakt skal brukes til.

Vedtak i Sak 8_22 SFKB (NGIS):

Geovekst-forum beslutter å benytte tilgjengelig fellesmidler på inntil 250.000 kr for å støtte QMS-utvikling i november/desember 2022 for å redusere risikoen for ytterligere forsinkelse i innføring av FKB 5.0 i Sentral FKB og ulemper/kostnader dette ev. vil medføre for partene.

Det føres en detaljert oversikt over hva midlene er gått til som legges fram for Geovekst-forum mars 2023.

Sak 52_22 Grunndata

Informasjon fra arbeidet.

Geografiske grunndata eller kjernedata

Prioriterte geografiske data er forankret, finansiert og etablert

Opprinnelig plan – levere 2 rapporter til KDD. Det gjør vi ikke nå.

Ny plan er:

- Møte med KDD tidlig i desember for å gi status i fht. Om data er «forankret, finansiert og etablert»
- Kartverket Sammen med dere, ND og Geovekst-partene, få opp et bilde på hvilke data og løsninger som bør defineres som grunndata og fellesløsninger som vi sammen mener skal finnes i den geografiske infrastrukturen (GI).
- Deretter gå til KDD med forslag til «definisjon» av hvilke grunndata og fellesløsninger som vi sammen mener skal finnes i «GI».
- Og ja dette henger sammen med Tiltak 28 – Hva må vi i hvert fall sørge for at har finansiering.

Vi trenger en felles oversikt over fellesløsninger og grunndata

En parallell forankret i KS og SKATE

En må ha en arkitektur før en kan legge på nødvendige domener.

Grunndata eller kjernedata -> Identifisere og definere, Kvalitet og tilgjengelighet, Regelverk,

Finansiering, Forankring og Governance

Identifisere og definere –

Sikkerhet og beredskap

Plan, bygg og anlegg

Klima og miljø

Transport og samferdsel

Blå grønn økonomi

Offentlige tjenester

Alle geodata – DOK – Geografiske grunndata (ODD data og HVD data)

Starte smått og lære etter hvert.

Kvalitet og innhold

En del av geodataene er hverken finansiert eller etablert med tilstrekkelig kvalitet og tilgang

Regelverket

DOK – plan og bygningsloven
Geodataforskriften §2 INSPIRE
EU § i åpne data direktivet

Governance

Dele rapporten fra Agenda Kaupang etter dette møtet. Geografiske grunndata i Norge
Jobbe mest med avklaring av datainnhold og finansiering.

Kommentarer:

Hildegunn – vi har nok kjeder til å prioritere hvilke data vi skal ha som grunndata. De dataene som velges bør ha et vedlikeholdsregime. Det juridiske er viktig. Disse dataene burde være sterkere knyttet til et lovverk. Bør kanskje være en del av oppgaven med jobben av å definere/velge ut grunndataene. Jordloven og Plan og bygningsloven er aktuelle lover. Offentlighetsloven?

Sak 60_22 KS Veikartet

Veikartet skal skape forutsigbarhet og tydeliggjøre forventningene til leveransene fra de ulike aktørene, samtidig som veikartet skal legge til rette for å realisere gevinster med reduserte kostnader og risiko både for den enkelte kommune og offentlig sektor samlet sett.

Gjennomføring av veikartarbeidet (se presentasjon)

Det er brukt mye tid på kartlegging av oppgavene som utføres.

Vedtak DU/KommIT - KommIT-rådet gir sin tilslutning til veikartet for plan, bygg og geodataområdet. Fylkeskommunene ser at de noen ganger blir uteglemt i dette arbeidet og at dette er rettet mest mot kommunene.

Oversikt over foreslåtte forbedringsområder.

- Heldigital samhandling
- Strukturert datagrunnlag
- Brukervennlighet
- Støtte og opplæring
- Smidig utvikling
- Riktige insentiver gjennom hensiktsmessig finansierings-/prismodeller

To hovedgrupper til forbedring

Funksjonelt målbilde for heldigital samhandling

Kommunikasjon skjer gjennom tjenester. Få kommunene til å jobbe på lik måte. Viktig med åpenhet rundt prosessene. Hovedutfordringer svak støtte for digital dialog mellom ulike parter i en søkeprosess.

Heldigital saksbehandling

Målbilde for strukturert datagrunnlag. Hovedutfordringer:

- Lite tilrettelagt for gjenbruk av informasjon
- Dokumentasjon er vanskelig tilgjengelig og blir ikke oppdatert underveis i plan- og byggesøknadsprosessen.
- Utfordringer med kvalitet på grunnlagsdata.

Alle data som en trenger i en byggesøknad skal ideelt sett finnes digitalt og benyttes i enkelt i søknadsprosessen. Geolett-prosjektet har sett på noen av disse utfordringene.

Heve kvaliteten på DOK-data

Etablere et program for kvalitetsheving av matrikkelen

Heve kvaliteten på arealplandata og forbedre tilgang til digitalt planregister

Prioritere og oppdatere relevante teamdata innenfor Norge Digitalt

Etablere felles definisjon og bruk av sentrale begrep/datafelter

Tilrettelegge for nye arbeidsmetoder, ny dataflyt og gjenbruk av data

Etablere kommunale planregistre som støtter opp under sentrale brukerbehov i samfunnet

Funksjonelt målbilde - tidslinjen er ekstremt optimistisk. Ta tak i de viktigste sakene først.

Anbefalte satsninger i 2023 (punktene a – c)

- a. Omstilling lokalt og i regionene/kommunene og utbredelse av digitale fellesløsninger og fagsystem som eksisterer.
- b. Modernisering av matrikkelen og tilrettelegging av et strukturert datagrunnlag for øvrig (DOK og plandata) slik at datagrunnlaget i større grad enn i dag støtter opp under samhandling internt i kommunene og mellom involverte parter i plan- og byggesaksprosesser.
- c. Videreutvikle planprosessen med søkelys på å få hele verdikjeden fra innsending av planforslaget, saksbehandling i kommunen og dialog med involverte parter til å fungere bedre.

KS har til nå jobbet med KDD og DIBK. Kanskje utvide samarbeidet framover med NIBIO og NVE. Alle yrkesbygg skal innom arbeidstilsynet for godkjenning. Et godt eksempel på god samhandling. KOSTRA-rapportering – NIBIO har en løsning for å «løfte opp planer».

Sak 63_22 Informasjon fra Kartverket

Se saksdokument

Oversikt som viser aktivitet knyttet til FDV-avtalene. Mange kommuner som det ikke skjer noen ting. Det bør sjekkes om det finnes aktivitet i disse kommunene.

Vi ser at det er mindre byggeaktivitet på landbasis i de siste par årene.

Økning på veiadresser. 80% ferdig adressert der det bor folk.

Salg 9.156.618 kroner når en måned gjenstår.

Pengene vi kan benytte kommer fra salg av data.

Bruk av fellesmidler

Utgående balanse på 1 million skal det være ved utgangen av året.

Det selges mer data for hvert år. Vi har ikke økt prisen på mange år.

Det er vedtatt at GV-forum disponerer inntil 1 mill årlig til prosjekter til gode for GV-forum.

Geovekst-forum betaler for grundig kartkontroll.

Informasjon om leverandører:

Cato Vevatne er ny direktør i Field.group. Field.group flytter i januar til Vækerø-parken

Webinar om FKB 5.0 kommer i februar 2023.

Sak 49_22 Organisering og tilgjengeliggjøring av saker gjennom Geovekst-forum

Se dokumentet:

Referatet – hvordan håndterer vi dette i framtiden?

Kommunene skal sende ut informasjon til kommunene rett etter møtet og holde disse informert til enhver tid. Sakslister og saksdokumenter trenger å være klare i god tid.

Siri: dette er ikke en vedtakssak, men retningslinjer vi ønsker å jobbe mot.

Heidi Liv – Samordningsgruppa lager et bakgrunnsnotat, hvordan lages dette?

Siri: Vi ser på en samordning hvordan agenda og referater håndteres i alle foraene vi er sekretær i.

Samordningsgruppa, Geovekst-forum og Geodatarådet. KV omorganiseres og vi ser på vår deltagelse i møtet.

Marit: Informasjonsaker skal også lastes opp som møtedokument, seinest i møtet.

Vedtaksliste, oppdateres fortløpende? Ingen årlig liste.

Tidlig referat er et ønske.

Sakslista må være tidlig klar, kommunegruppa sender den ut til alle kommunene for å få innspill til de ulike sakene.

Rånotat – tidlig tilgjengelig.

Eva – kommunene føler utfordring fordi de er så mange som skal motta informasjonen fra dem etter møtet.

Stein – er dette retningslinjene vi jobber med nå.

Heidi Liv – bra i dette møtet. Alle vedtak som er gjort og lest opp i møtet. Det er bra.

Eva – opptatt av at dette bør vedtas (kanskje)

Innføring av Agendamøte ved behov???? 3 uker før satt møtedato.

Informasjon skal tilgjengeliggjøres tidlig. Agendagruppe innføres.

Vi avklarer -> Hva er en vedtakssak?

Saken går videre til neste møte.

Eventuelt

Webinarer:

- Klima og miljø
- Bruk av Geovekst-data (visualisere dataene i aktuelle bruksområder) Utfordre flere parter til å bidra. Eks. Klima på dagsorden.

AR5 Dokumentasjon

5-tallet henger igjen fra gamle ØK-kart, ref. 1:5000 kart. NIBIO jobber med endring av all målestokkstekst i dokumentasjon rundt AR5 til 2000 eller 2500. Dette bør kanskje ses på for flere av dataene.

Nils Ivar sjekker hva som står for FKB-datasettene.

Firmanotatet fra Kommunene – er det sendt til firmaene?

AI-pakken jobbes det også med. Kanskje som en julegave.

NVE – epostutveksling ang. mulig full deltagelse i GV-forum